

28 srpnja 2019, Svjetski dan hepatitisa

HRVATSKA NACIONALNA KAMPANJA - Eliminacija virusnih hepatitisa do 2030.

*Hrvatsko društvo za bolesti jetre "Hepatos" nositelj je Nacionalne kampanje podržane od
Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske*

Globalni prioritet: „Uložiti u eliminaciju virusnih hepatitisa“

Među 290 milijuna nedijagnosticiranih pacijenata, procjenjuje se, nalazi se i 15-20 tisuća građana Republike Hrvatske koje treba pronaći, dijagnosticirati i izliječiti te na taj način spriječiti širenje zaraze

Za Svjetski dan hepatitisa 2019, Svjetska Zdravstvena Organizacija (SZO) se usredotočuje na potrebu povećanog financiranja za prevenciju hepatitisa, usluga testiranja, liječenja i skrbi u kontekstu univerzalnog zdravstvenog pokrića (UHC) s sloganom "Uložite u eliminaciju virusnih hepatitisa".

Hrvatsko društvo za bolesti jetre HEPATOS, provođenjem nacionalne kampanje već šesnaestu godinu za redom obilježava Svjetski dan hepatitisa eng. World Hepatitis Day (WHD)* koji se u cijelom svijetu, pa tako i u Republici Hrvatskoj, od 2011. godine obilježava 28 srpnja te ujedinjuje svjetsku hepatitis zajednicu kako bi pro aktivno djelovala utječući na stvarne promjene u svojim lokalnim sredinama.

Društvo Hepatos je i ove godine dio svoje nacionalne kampanje posvetilo osvještavanju hrvatske javnosti o problemima virusnih hepatitisa a tijekom srpnja 2019 radimo na podizanju svijesti zdravstvenih djelatnika, osoba koje pripadaju rizičnim skupinama te opće populacije.

- o od 01.srpnja provodi se **nacionalna kampanja** oglašavanjem u zdravstvenim ustanovama (domovima zdravlja, zavodima za javno zdravstvo, bolnicama i drugim medicinskim ustanovama) širom RH te u sredstvima javnog prijevoza u 5 gradova Republike Hrvatske (Dubrovnik, Split, Zadar, Zagreb, Osijek)
- o kao i kampanja na društvenim mrežama gdje objavljujemo aktivnosti vezane uz nacionalnu kampanju te ih je u prvoj polovici srpnja vidjelo čak 18.770 osoba
- o 12. srpnja: InfoHep Centar tijekom **ULTRA Europe festivala u Splitu** promovirao je WHD i nudio besplatno/anonimno testiranje na HCV i HIV te savjetovanje. Kako bi što više podigli svijest javnosti i educirali opću populaciju s posebnim naglaskom na mlade, naše jedinstveno medicinsko vozilo imalo je priliku vidjeti 120.000 sudionika Ultra Europe music festivala te tom prilikom saznati o važnosti testiranja
- o 12. srpnja: suorganizacija stručnog Simpozija povodom WHD na Infektološkoj klinici „Dr. Fran Mihaljević“ u Zagrebu tijekom kojeg su članovi Mobilnog IHC održali predavanje
- o 19. srpnja: u sklopu Nacionalne kampanje tradicionalno se uputilo više od 500 dopisa predsjednici RH, Premijeru, članovima Vlade, ministrima, zastupnicima u Saboru te svim javnozdravstvenim dionicima kako bismo im skrenuli pozornost na probleme ali i napretke u eliminaciji virusnih hepatitisa.
- o 28. Srpnja: nastavak Nacionalne kampanje i **obilježavanje Svjetskog dana Hepatitisa**

Tako smo **javnozdravstvenim akcijama** a) poduprli širenje svjesnosti o potrebi prevencije, testiranja i liječenja hepatitisa, b) promicali univerzalnu zdravstvenu skrb za sve hepatitis rizične skupine i c) radili na širenju partnerstva i podizanja svijesti u borbi protiv virusnog hepatitisa.

Hepatitis B i C su kronične infekcije koje ponekad godinama ili desetljećima ne pokazuju simptome. Najmanje 60% slučajeva raka jetre posljedica je nepravodobnog testiranja i liječenja virusnih hepatitisa B i C što globalno uzrokuje do 1.34 milijuna smrti svake godine. Bez pronalaženja nedijagnosticiranih i

Mobilni InfoHep Centar: Mobilno vozilo

Screening Van / Mobile clinic

www.hepatos.hr

Ured: Doverska 29, Split

hepaos@hepatos.hr

InfoHep Centar: Fra Bone Razmilovića 11, Split

OIB:05582843154

Tel: + 38521459988

INFO tel: 0800 400 405

IBAN: HR5224070001100573436

njihovog uključivanja u sustav skrbi (eng. link to care), planirana eliminacija ostat će samo neostvareni san, koji utječe na 325 milijuna osoba diljem svijeta između kojih i više od 60-ak tisuća naših sugrađana.

Danas stojimo na kritičnoj točki puta ka eliminaciji virusnih hepatitisa. Povijesno gledano kod vrlo malo bolesti postoji takva nedosljednost između tereta bolesti i političkog prioriteta kao kod virusnih hepatitisa. Otkako su otkriveni virusi hepatitisa, dobili su malo pozornosti u usporedbi s drugim zaraznim bolestima. Stigma bolesti jetre poput ciroze i hepatocelularnog karcinoma, uzrokovanih hepatitisom B ili C česti su razlog nezabilježanih uzroka smrtnih slučajeva zbog čega veliki udio globalne populacije nije svjestan problema, a malo vlada namjerava prioritizirati eliminaciju hepatitisa.

Zbog nedostatka globalne pozornosti virusni hepatitis je postao glavni svjetski ubojica.

Ne može se poreći da je eliminacija virusnog hepatitisa značajan zamah dobila u 2016. godini kada su sve države svijeta, njih 194, jednoglasno podržale inicijativu Svjetske Zdravstvene Organizacije (SZO): Eliminacija virusnih hepatitisa do 2030. godine. Ova inicijativa po prvi puta je i pružila nadu za izlječenje milijunima zaraženih u cijelom svijetu.

Iako je ovaj događaj povećao svijest i političku pozornost diljem svijeta, do danas je samo 9 zemalja na putu eliminacije hepatitisa C i 72 zemlje su na putu eliminacije hepatitisa B u mlađih od 5 godina do 2030. godine.

Eliminacija hepatitisa u Republici Hrvatskoj započinje s pronalaženjem desetaka tisuća nedijagnosticiranih pacijenata. Upravo je veliki postotak nedijagnosticiranih pacijenata najveći problem u dostizanju globalnog cilja Svjetske Zdravstvene Organizacije – eliminacija virusnih hepatitisa do 2030. godine.

Hepatos-ove aktivnosti Nacionalne kampanje vezane za WHD 2019 započele su još u svibnju kada smo, pod pokroviteljstvom predsjednice Kolinde Grabar-Kitarović te Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske, organizirali dvodnevni stručni sastanak s političkim ciljem na visokom nivou pod nazivom „Fokus na tih epidemije jetre: virusni hepatitis i masna jetra”. Tijekom svibnja isto tako, u suradnji s Nastavnim zavodom za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije, organizirali smo aktivnosti fokusirane na Prolječni Europski tjedan testiranja 2019, na koji se prijavilo više od 130 organizacija koje provodile aktivnosti diljem Europe. Tijekom ovog tjedna sudjelovali smo u raznim javnozdravstvenim akcijama, medijskim istupima te organiziranim događajima po cijeloj Hrvatskoj.

Kao i uvijek, a posebno u susret Svjetskom danu hepatitisa, naše aktivnosti usredotočene su na korisnike koji nas kao i tijekom cijele godine mogu kontaktirati u InfoHep Centru:

- pozivom na besplatni telefon **0800 400 405**
- online Savjetovaništu: www.hepatos.hr
- mailu Savjetovaništa: pitanja@hepatos.hr

ili na jednoj od navedenih akcija tijekom srpnja 2019.

Nadamo se i očekujemo da će relevantne institucije RH i donositelji odluka, imajući u vidu važnost pravovremene dostupnosti učinkovite terapije, osigurati daljnju podršku u provođenju prevencije i liječenja hepatitisa te poduzeti sve potrebne korake da oboljelima od hepatitisa osiguraju odgovarajuću dostupnost najučinkovitijem liječenju jer pravodobno testiranje i liječenje virusnog hepatitisa B i C može spasiti živote.

Sukladno svemu navedenom, molimo Vas da, objavom u vašem mediju, pomognete podizanju svjesnosti i podržite eliminaciju hepatitisa u Hrvatskoj.

S poštovanjem, mr. sc. Tatjana Reić
Predsjednica Hrvatskog društva za bolesti jetre „Hepatos“
Predsjednica Saveza oboljelih od hepatitisa Republike Hrvatske
i (ex) predsjednica European Liver Patients' Association

Kontakt za medije
Mobitel +385 99 2141977; hepatos@hepatos.hr

O bolesti

Virusni hepatitis je akutna ili kronična zarazna upalna bolest jetre uzrokovana virusima A, B, C, D i E. S virusnim hepatitisom živi stotine milijuna ljudi diljem svijeta i ta je skupina bolesti značajan javnozdravstveni izazov koji zahtijeva globalni odgovor i zdravstvene intervencije.

Virusni hepatitis ne pogađaju određeno zemljopisno područje niti određene skupine ljudi; To je doista globalna epidemija koja može utjecati na živote milijuna ljudi a da oni toga čak i nisu svjesni. Trenutno 90% ljudi koji žive s hepatitisom B i 80% koji žive s hepatitisom C nisu svjesni svog statusa. Ne poznavanjem svog statusa mogu dovesti do stvarne mogućnosti razvoja fatalne bolesti jetre u nekom trenutku njihova života ili nesvjesno prenositi infekciju drugima.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, u Hrvatskoj od kroničnog hepatitisa B i C boluje oko 40.000 osoba. Hrvatska nije zemlja s velikom učestalošću hepatitisa B i C u općoj populaciji, no neke su skupine građana izložene većem riziku zaraze (osobe koje injektiraju droge, osobe koje često mijenjaju spolne partnere, osobe u penalnom sustavu,...).

Prema podacima [Prvog globalnog hepatitisa izvješća SZO](#):

- **Dok se smrtnost uzrokovana HIV, tuberkulozom i malarijom u svijetu smanjuje, smrtnost od virusnih hepatitisa se povećala za 22% od 2000. godine.**
- Ukoliko se ne liječe Hepatitis B i C postupno mogu dovesti do ciroze i karcinoma jetre te preuranjene smrti.
- 85% potreba za transplantacijom jetre i 80% smrtnosti od karcinoma jetre uzrokovano je hepatitisima.
- Kronični virusni hepatitis C danas se uspješno može izliječiti u visokom postotku (95-98%) terapijom novim lijekovima koji su dostupni i u Hrvatskoj.

Povijest obilježavanja Svjetskog dana hepatitisa

2004. – 2005. je to bio Svjetski dan svjesnosti o hepatitisu C/ World Hepatitis C Awareness Day) obilježavan 1. listopada, zatim je

2006. – 2007. kao Svjetski dan svjesnosti o hepatitisu / World Hepatitis Awareness Day (WHAD) obilježen također 1. listopada da bi se 2007.- 2010. kao Svjetski dan hepatitisa / World Hepatitis Day (WHD) globalno obilježavao 19. svibnja.

No 2010. godine Svjetska zdravstvena organizacija (SZO) proglasila je 28. srpnja svojim službenim danom obilježavanja Svjetskog dana hepatitisa kao jedan od samo četiri službena dana SZO-e za pojedinačne zarazne bolesti, a izabran je jer na rođendan Barucha S. Blumberga – američkog znanstvenika zaslužnog za otkrivanje hepatitisa B i razvoj cjepiva protiv ovog virusa, za što je 1976. godine primio Nobelovu nagradu. Tako se od 2011 nadalje WHD obilježava 28-og srpnja.

Obilježavanje Svjetskog dana hepatitisa dio je globalne kampanje koju provodi Svjetska zdravstvena organizacija (SZO), a koordinira World Hepatitis Alliance (WHA) s ciljem podizanja svjesnosti o virusnim hepatitisima kao javnozdravstvenom problemu koji ima i društveno-političku dimenziju vezanu uz problem diskriminacije, kršenja ljudskih prava i društvenog neprihvatanja oboljelih.

O nama

Hrvatsko društvo za bolesti jetre „Hepatos“ je neprofitna organizacija osnovana 2000. godine, kao prva organizacija u Hrvatskoj koja pruža pomoć oboljelima od hepatitisa. Svrha njezina djelovanja je „spriječiti nastanak i širenje bolesti, smanjiti diskriminaciju te podići kvalitetu življenja oboljelih i njihovih obitelji slijedeći visoke standarde djelovanja“. Djelovanje Hepatosa odvija se na nacionalnoj i međunarodnoj razini (aktivna članstva u europskim i svjetskim udruženjima srodnih organizacija, posebice u European Liver Patients' Association - ELPA i World Hepatitis Alliance - WHA). Hepatos je neupitan lider među organizacijama civilnog društva u zagovaranju prava oboljelih te je pokretač osnutka Saveza oboljelih od hepatitisa Republike Hrvatske (SOH RH). Više informacija na www.hepatos.hr

Savez Oboljelih od Hepatitisa Republike Hrvatske (SOH RH) djeluje od 2004., a registriran je 2006. godine. Savez se sastoji od udruga pacijenata iz Koprivnice, Zagreba, Pule, Rijeke, Splita i Dubrovnika. Upravo je „Hepatos“ inicirao osnivanje Saveza oboljelih od hepatitisa RH i vodeća je udruga koja potiče akcije diljem RH i pomaže Savezu na nacionalnoj razini. Više informacija na www.soh.hepatos.hr

European Liver Patients' Association - (ELPA) sa sjedištem u Briselu, osnovana je 2005. godine, a danas je krovna organizacija sa 35 članica u 27 zemalja uključenih u području promicanja, znanstvenih istraživanja i širenja informacija, s ciljem da se istaknu problemi bolesti jetre u Europi. Podizanjem svijesti te promoviranjem potrebe prevencije među zdravstvenim djelatnicima, javnim dužnosnicima EU Institucija (Parlament, Komisija, Vijeće) i šire javnosti, ELPA je posvećena promicanju interesa osoba s bolestima jetre u cijeloj Europi a i šire. Mr.sc. Tatjana Reič služila je kao Predsjednica ELPA-e od 2011-2018. godine. Više informacija na www.elpa.eu

World Hepatitis Alliance (WHA) nevladina je organizacija osnovana 2008. godine. Okuplja više od 280 udruga oboljelih od virusnih hepatitisa iz 75 zemalja cijelog svijeta i globalni je nositelj obilježavanja Svjetskog dana hepatitisa. Više informacija na www.worldhepatitisday.org